

LETNO III.

FEBRUAR 1964

STEVILKA 2

Občinski statut in krajevne skupnosti

Vloga krajevnih skupnosti je točno določena v ustavi SFRJ in ustavi SRS. Osnovna naloga občinskega statuta je v tem, da konkretno določi:

- a) kateré pravice in dolžnosti ima krajevna skupnost v okviru ustavnih določil,
- b) kakšen je postopek za določitev krajevne skupnosti,
- c) kako se financira krajevna skupnost,
- d) katero družbeno premoženje se eventuelno prepriča krajevni skupnosti v upravljanje.

Vsa določila občinskega statuta morajo torej izhajati iz osnovne orientacije, da se krajevne skupnosti ne ustanavljajo za to, da bi preko njih občina upravljala, ampak zato, da bi delovni ljudi neposredno sami upravljali, kot upravljajo delavci v delovnih organizacijah. Tako tudi ustava določa krajevno skupnost in ji daje mesto v družbi. Da bi laže in bolje razumeli mesto in vlogo krajevne skupnosti, moramo vedeti, za katero območje se ustanavlja, poznana nam mora biti stopnja komunalne opremljenosti določnega območja, poznana nam mora biti struktura prebivalstva, to je razlika v socialnem sestavu občanov in še vrsta drugih činiteljev. Na teh osnovah se odpirajo vprašanja, ki se nanašajo na področje krajevne skupnosti in sicer glede dejavnosti, financiranja, odnos krajevnih skupnosti do družbenih organizacij ter ne samo organizacijo krajevne skupnosti. Krajevna skupnost sodeluje pri urbanističnem urejanju svojega področja, gospodarskem razvoju ter sodeluje s socialnimi službami.

Dejavnost krajevnih skupnosti temelji na osnovi, da zadovolji določene potrebe prebivalstva svojega območja. Vsaka krajevna skupnost mora biti ustanovljena zaradi potreb ne pa iz formalnosti. Važno je, da občinski statut določi, kako se krajevna skupnost formira, da se prepreči oblikovanje krajevne skupnosti, ki ne temelji na potrebah občanov. Krajevna skupnost je organizacija, kjer občani oblikujejo svojo samoupravo nad načinom in oblikami zadovoljevanja potreb enako kakor delavci v delovnih kolektivih in vsklajajo svoj osebni s širšim družbenim interesom. Krajevna skupnost mora biti organizirana tako, da podpira aktivnost vseh drugih institucij, sama pa razvija one institucije, ki pokrivajo interese in potrebe v onih sferah vsakdanjega življenja, ki jih ne pokriva nobena že obstoječa institucija.

Krajevna skupnost je torej oblika samouprave prebivalcev določenega področja brez elementov oblasti. V svojih nalogah in potrebah sklepa krajevna skupnost sama, občinska skupština in njeni organi pa nadzorujejo delo krajevne skupnosti le v pogledu zakonitega poslovanja. Krajevna skupnost v interesu in v korist občanov sodeluje pri reševanju zadev urbanizacije, socialnih služb in drugih potreb. Komuna je dolžna, da storitve rešitve išče in obravnava skupno s krajevno skupnostjo. Družbeni plan je pomemben vsakoletni dokument, ki bistveno vpliva na odnose med krajevno skupnostjo in komuno. Vsaka krajevna skupnost v komuni bi morala v okviru

splošnih potreb najti svoje mesto. Pri tem gre seveda za to, da dobijo krajevne skupnosti svoje mesto v družbenem planu.

Krajevna skupnost ni institucija, ki mora sama skrbeti za vse, ampak je le okvir znotraj katerega je treba olajšati delo vseh že obstoječih institucij, povezovati njihovo delo in dajati nove potbude. Osnovne naloge krajevne skupnosti so del operativnih nalog izhajajočih iz procesa represtano se menjajočih odnosov med družino in skupnostjo in znotraj družine. Vloga krajevnih skupnosti ni samo v pomoči družini, otrokom zaposlenih žena, bolnikom in ostarem v obliki varstva, uslužnostnih dejavnosti, ampak predstavlja uspešno aktivnost krajevne skupnosti realno osnovo za večjo produktivnost in s tem hitrejši splošni napredok in s tem dvig živiljenjskega standarda. Prav ta pojem krajevne skupnosti gospodarske in druge delovne organizacije vse premalo spoštujejo, kar se odraža tudi na obsegu pomoči, ki jo v splošnem uživajo ali pa jo bodo uživale krajevne skupnosti od delovnih organizacij.

Ena takih dejavnosti na katero bi morale delovne organizacije polagati večjo pozornost je skrb za otroka, varstvo, prehrana, dolnilno izobraževanje, skrb za ureditev in vzdrževanje igrišč. Posvečati bi morali več pozornosti problemu zaposlenih žena, ker je pravilno, da se žene zaposlujejo iz vidika enakopravnosti ter iz gospodarskih in drugih momentov, vendar ta pojav odpira vrsto družbenih problemov, ki se jih mora upoštevati. Nadalje skrb

za stare in onemogle in skrb za socialno ogrožene, to spada sicer v redno aktivnost komune, vendar je naloga krajevnih skupnosti, da odkrivajo takšne primere in urejajo te stvari ob sodelovanju z organi občinske skupštine.

Krajevna skupnost skrbti za servisne in slične dejavnosti, kar predstavlja obliko pomoči družini in obenem skrbti za zadovoljstvo občanov. Cilj krajevne skupnosti je vzpostaviti službo ali organizacijo, ki s svojo aktivnostjo zavoljuje določene potrebe. Stvar občinskega statuta je torej tudi financiranje krajevne skupnosti. Komuna mora izvajajoč svojo kompleksno nalogo, ki je proces napredka in menjajočih se družbenih odnosov opirajoč se na krajevne skupnosti kot pomembno obliko samouprave določiti način financiranja in vire dohodkov, da bi dala tej samoupravni obliki tuju nujno materialno osnovy.

Občinski statut bo moral izredno navesti, da ima krajevna skupnost pravico predpisovati samoprispevki in določiti glavna načela za postopek, s katerim se samoprispevki določata. Določiti bi moral tudi, da lahko občinska skupština družbeno imeti premesce v upravljanje krajevnih skupnosti. Ti dohodki so torej lahko dohodki od lastnih dejavnosti, samoprispevki občanov, dohodki iz proračuna in skladov, občinske skupštine, dohodki od gospodarskih in drugih organizacij, denarja in drugo.

To so smernice, katere moramo upoštevati pri obreževanju za se stavo občinskega statuta.

S. J.

Cerknica je že urbanistično urejena

Cerknica je prvi kraj v naši komuni, ki ima že izdelan urbanistični in zazidalni načrt, kjer je razviden celoten razvoj gradnje za naslednjih 30 let. Načrt predvideva koncentracijo blokovske gradnje bliže centru, posamezniki pa bodo lahko zidali od upravne stavbe SGP Gradišče mimo nove

šole vse do Notranjske ceste, to je celoten Videm. Največji kompleks za blokovsko gradnjo bo za delavnicami Obrynega centra ob cesti proti Dolenci vasi, nadalje pri tovarni pohištva Brest, kjer že grade prvi 16 stanovanjski blok. Osem nadstropna stolpnica je projektirana ob Cesti 4. maja na-

sproti doma Partizan, poleg nje pa še dva manjša bloka. Gozdno gospodarstvo bo letos začelo graditi upravne prostore in stanovanja na mestu sedanje mesnice, ki bo kmalu porušena. Poleg nje bo lahko kasneje še en blok. Razen stolpnice je vsa gradnja dvo ali tri nadstropna.

Graditelji stanovanj bodo imeli končno velike ugodnosti, saj jim poslej ne bo treba mesece čakati za lokacijo objekta, ker bo upravičena primere odobril občinski organ.

Sedaj pripravljajo ureditvene načrte za Loško dolino in Rak. MaD

NA VIDMU V CERKNICI JE INDIVIDUALNA GRADNJA V POLNEM RAZMAHU. NOVI URBANISTIČNI NAČRT DOLOČA ZIDANJE POSAMEZNIKOM PRAV NA TEM PODROČJU.

Nekaj misli o statutu občine Čerknica

STATUT OBČINE CERKNICA JE NORMATIVNI AKT, S KATERIM SE V MEJAH ZAKONITIH PREDPISOV DOLOČA O PRAVICAH IN DOLŽNOSTIH OBČANOV IN O VSEH OSTALIH ZADEVAH, KI SO PRIDRŽANE KOT TEMELJ DRUŽBENO-POLITIČNE SKUPNOSTI.

Samoupravljanje občanov pa je zagotovljeno z ustavo in se izvršuje v skladu z zakoni in drugimi veljavnimi predpisi ter z dolžnimi statuta občine, o katerem hočemo danes dati nekaj okvirnih informacij.

Statut občine Čerknica je razdeljen na deset poglavij, od katerih vsako obravnava neko specifično področje, ki je tako v tem statutu dobilo svoj normativni značaj. Nimamo namena, da bi danes tu naštevali in analizirali vse poglavja, ki so navedena v Statutu, pač pa bi opozorili le na tista mesta, kjer statut govorji o pravicah in obveznostih občanov na eni in občine na drugi strani. Takšno je predvsem tretje poglavje, V. čl. statuta vidimo, kaj vse je občina dolžna, da storji za svoje občane: »Občina zagotavlja v skladu z materialnimi možnostmi materialne in druge pogoje za razvoj zdravstva, socialnega varstva, šolstva in izobraževanja naselju, kulture, zaposlovanja, telesne vzgoje, rekreacije in drugih javnih služb skupnega pomena.« Področje, za katero skrb po dočilih statuta je zelo široko in tako vidimo, da se občina, pojmovana v starem, priljudek že ustaljenem pomenu besede kot organ oblasti čedalje bolj spreminja v smer neposredne demokracije, ko občani čedajo več zadovoljujo neposredno, kar pa jim nalaga še veliko večje odgovornosti, kajti nikoli ne smejo prezreti dialektične povezave med pravicami in dolžnostmi.

Statut piše o vlogi občanov, njihovih pravicah in dolžnostih tudi še v ostalih poglavjih, saj kdor ga bo temeljito prebral bo prišel do zaključka, da je skrb za občana in zavarovanja njegovih zakonitih pravic njegova osnovna poanta, kar je nujna posledica naše socialistične demokracije, ki se odraža v skrbi za človeka — samoupravljalca.

Pred kratkim smo dobili naš statut natisnjenv 3500 izvodih in smo ga razdelili med občane, da se z njim seznanijo, da iz njega razberijo, kakšna je njihova vloga v mehanizmu občinske samouprave in kakšne so njihove pravice in dolžnosti. Občane bi želeli informirati tudi o tem, kako smo pripravljali statut po posameznih fazah in pokazati, kakšno ogromno delo je vložila statutna komisija z zainteresiranimi skupinami občanov, v izdelavo statuta. Znano je, da smo prvi osnutek statuta občine Čerknica pripravili že v mesecu februarju 1963 in ga dali v javno razpravo. Po končanih razpravah smo upoštevali vse pripombe občanov, delovnih organizacij in družbenopolitičnih organizacij in plod tega dela je statut, ki smo ga še dan ponovno dali v javno razpravo. Vemo, da delo sestavljevalev in strokovne komisije s tem še ni

statut nas vseh in da bo trden temeljni kamen novih odnosov, odnosov, ki naj temelje na samoupravi občanov in spoštovanju človekove osebnosti ter njegovih zakonitih pravic.

O statutu smo razpravljali že na zborih volivcev, sedaj pa je občinski odbor SZDL organiziral tudi razprave, in sicer jih je predvidenih devet. Te razprave se bodo vrstile v obliki javnih tribun in so organizirane po posameznih internih področjih, kot n. pr.: o kulturi in prosveti, zdravstvu in socialnem vinarstvu, komunalni de-

žti, gospodarstvu itd. Prav poseben pomen oziroma poudarek pa smo v teh javnih razpravah namenili krajevnim skupnostim, ki so samoupravne teritorialne skupnosti občanov naselij, ki to skupnost tvorijo. To je torej samoupravna tvorba, ki bo povezovala interese občanov posameznih naselij za skupne cilje, ki imajo neposreden pomen za območje krajevne skupnosti ali za njen posamezno naselje. Ravno v krajevnih skupnostih je bilo že veliko raznih predlogov in mnenj, zato upravičeno pričaku-

jemo, da bomo v tem vprašanju tudi sedaj potem javne razprave dobili še več konkretnih predlogov, saj so ravno krajevne skupnosti občanom najbliže, z ustanovitvijo teh pa naredimo še en velik korak naprej za dosego čim neposrednejše demokracije. Po meni krajevnih skupnosti pa je tudi v tem, da krajevna skupnost lahko najpametnejše troši sredstva, upravlja splošno ljudsko premoženje, ki ji je zaupano v upravljanje in usmerja v skladu z družbenim planom občine-gospodarstvo na svojem področju.

O statutu krajevnih skupnosti bi lahko še mnogo pisali, vendar v okviru današnje teme, ko govorimo zgolj informativno o statutu občine Čerknica naj bo to dovolj, izrabljamo pa priliko, da še enkrat zaprosimo vse občane, da nam posredujejo svoje predloge in mnenja, kajti le s tem bomo dosegli, da bodo v statutu normativno urejene vse pozitivne težnje in odnosi, ki se pojavljajo v našem dinamičnem družbenem dogajanju.

Janez OBREZA

Organizacija SZDL Stari trg o kulturni dejavnosti

TE DNI JE KRAJEVNI ODBOR SZDL V STAREM TRGU POSVETIL RAZSIRJENO SEJO KULTURNI PROBLEMATIKI NA PODROČJU LOSKE DOLINE. OPAZITI JE, DA JE KULTURNO ŽIVLJENJE V ZADNJEM CASU NEKOLIKO NAZADOVALO. PRI TEM PA MISLIMO PREDVSEM NA PRIREJANJE DRAMSKIH DEL, POŽIVITEV KLUBSKEGA ŽIVLJENJA, KNJIŽNICE, KAKOR TUDI SPREMEMBE, KI SO NASTALE PRI KINO SEKCIJI.

DPD »Svoboda« je vsako leto priredila 2–3 dramska dela, s katerimi so tudi gostovali po bližnjih krajinah v komuni. V letosnjem zimskem sezoni pa je nastalo mrtvilo. Ne bi mogli trdit, da je pomanjkanje režiserskega kadra, saj ima »Svoboda« kar štiri režiserje. Tudi igralci so voljni »igrati«, publika v Loški dolini pa je hvaležna do vseh kulturnih prireditvev. Kot glavni vzrok bi lahko omenili težke pogoje dela. Oder v kino dvorani je neprimeren. Garderob sploh ni. Vaje za igro pa imajo igralci po različnih krajinah in celo v gostilniških prostorih. Denarnih sredstev za »kulisario« ni. Poleg tega se vse premalo vodi briga o ljudeh, ki žrtvujejo svoje proste ure za kulturno življenje in podobno. Zato jim ne bi smeli očitati večerje ob zaključku prireditve. Režiserje pa bi bilo potrebno občasno nagraditi. Da bi se pomanjkljivosti vsaj delno odpravile, bo za najnujnejše potrebu nudil finančno pomoč sklad Krajevnega odbora SZDL. Na seji pa so prisotni nakazali tudi smernice, kamor naj bi DPD »Svoboda« usmerilo svojo dejavnost.

V klubskem prostoru Stari teg je televizijski sprejemnik. Vidljivost televizijskih oddaj je sedaj s postavitvijo pretvornika na Križni gori kar dobra. Vendar čaka televizor montaže že nekaj mesecev. Zakaj? Ni sredstev za kabel in anteno. Tudi ta minimalna sredstva bo prispevala SZDL. Društvo »Svoboda« pa bo organiziralo poslušanje televizij-

skih oddaj in izkoristilo oddaje tudi za razne razgovore.

Knjižnica — kljub temu, da je sezona za čitanje, je še vedno zaprt. Prostor, v katerem se nahaja knjižnica, je sedaj pregrajen in se lahko zapre. Zato je pričakovati, da bo knjižnica zopet pričela z rednim delom v kratkem.

Spričo kadrovskih sprememb pri kino sekcijsi so nastale težave, vendar je DPD »Svoboda« urenila vse potrebitno za nemoteno poslovanje kino sekcijs.

Novi operater bo pričul še energičnega človeka, tako da bodo kino predstave redno po urniku in ne bo več primerov, da ne bo kino predstav, kakor se je zgodilo za novo leto.

Na razsirjeni seji pa so po drugi strani ugotovili, da je kulturno življenje napredovalo. Povečalo se je število televizijskih

sprejemnikov, radijskih naročnikov, katerega ima skoraj slednja hiša, povčelo se je število naročnikov na dnevno časopisje in razne revije, spričo naglega razvoja tehnike se je povečalo tudi število motornih vozil in s tem ogled raznih kulturnih prireditv, izven meja naše komune in podobno. Mislim da tudi to spada v kulturno in izobraževalno dejavnost.

Smer, katero so nakazali na zadnji seji Krajevnega odbora SZDL Stari trg bo bogato služila DPD »Svoboda« Loška dolina pri nadalnjem delu.

Eno prihodnjih sej pa bo Krajevni odbor SZDL Stari trg posvetil problematiki telesno-vzgojne dejavnosti v Loški dolini.

S. B.

Novi način poslovanja sindikalnih podružnic

Občinski sindikalni svet je organiziral seminar za vse blagajnike sindikalnih podružnic in jih seznanil z nekatimi novostmi v poslovanju. Dosedanje poslovanje z znamkicami se ni dobro obneslo, zato je prenehalo z decembrom 1963. Preden preidejo na novo poslovanje, naj člani poravnajo zaostalo članarino ter oddajo vse stare članske knjižice, da se jih uredi. Novi način je tudi ta, da se kandidata ne sprejme več avtomatično v sindikat, temveč odloča o tem izvršni odbor sindikalne podružnice na podlagi pristopne izjave. Po novem je član sindikata lahko vsak s stalnim ali začasnim delovnim razmerjem, sezonski delavci in štipendisti v šolah. O vsakem članu bodo blagajniki vodili evidenčno osebno kartoteko, v katero bodo vnašali 0,6 % od neto osebnega dohodka. Članarino bodo pobirali enkrat mesečno preko blagajne podjetja.

Za člane sindikata, ki se nahajajo v inozemstvu, se članarina plačuje ali pri podjetju, katero je član poslalo v tujino ali pa na najbližjemu diplomatskem predstavništvu.

Članarina se ne plačuje od nadurnega dela, nadomestiteve za nočno delo, terenskega dodatka, honorarnega dela, nadomestila za ločeno živiljenje in občinskih nagrad. Po 10 dinarjev plačujejo vajenci in osebe, ki so 30 ali več dni na neplačanem dopustu.

Članarino odvajajo takole: 35 % ostane sindikalni podružnici, 65 % se odvaja Obč. sind. svetu. Sindikalne podružnice so dolžne voditi administracijo z delovodnikom, urejenim arhivom, kartoteko in zapisniki sej.

Bo St

Rekonstrukcija vodovoda Cerknica—Rakek

OBČANI RAKEKA IN CERKNICE NA SVOJIH ZBORIH VOLILCEV IN SESTANKOV SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA VPRASUJEJO, KDAJ BO NEHALA OSKRBA Z PITNO VODO V OMEJENI KO LIČINI OZIROMA DELJENEM ČASU, KI TRAJA ŽE VRSTO LET.

Vodo potrebujemo dnevno, pa tudi v nočnem času naj ob vsaki priliki priteče voda iz pipice, ki jo odprem. Taki so razgovori in težnje občanov v hišah predela Cerknica in Rakeka, ko jim na primer zmanjka voda na Rakeku okrog poldneva, v Cerknici pa po šesti uri zvečer. Ker traja tako stanje oskrbe vode na tem področju že več let, so nekateri rešili tako stanje z gradnjo lastnih vodnjakov in uporabljajo vodo kapnico. Vodnjakov ali »štirin« je največ zgrajenih v Ivaničjem selu in Rakeku. Posamezni občani so vložili v gradnje vodnjakov večja finančna sredstva in si s tem zagotovili stalno količino vode. Reševati ta problem vode z gradnjo vodnjakov v kraju, kjer je nedaj pred 50 leti bila stalna oskrba z vodo, iz zgrajenega vodovoda Cerknica—Rakek, pomeni korak nazaj v dobo, ko niso poznali dovodnih naprav.

Skupnost občanov komune Cerknica je ta pereči problem nezadovoljive oskrbe s pitno vodo na predelu Rakeka in Cerknice pričela lansko leto razpravljalit ob sodelovanju Lesnoindustrijskega kombinata Bresta in Vodne skupnosti Cerknica. Prvi razgovori so bili lansko leto februarja pri vodnih strokovnjakih v Ljubljani, nadaljevali pa so se marca in maja ob temeljitem ogledu vodovodne mreže in rezervoarjev vodovoda Cerknica—Rakek. Rezultat razgovorov in ogleda vodovoda, ki je bil zgrajen pred 50 leti, je narekovala nujnost pristopa k rekonstrukciji z več etapami. Obstojecih cevovod je ne samo dotrajal, postal je tudi ozko grlo dotoka vode s premajhnim premerom cevovoda, ki ga je treba zaradi tega v celoti izmenjati na 36 km dolgem omrežju. Rekonstrukcija, ki naj traja več let, zahteva seveda finančna sredstva: nad 130.000.000 din.

Rekonstrukcija I. etape zajema dodatek sedanemu gravitacijskemu toku vode iz studenca pod Slivnico manjkojočo količino vode v rezervoarje Ivanje selo, Rakeka in Cerknice s pomočjo vodne črpalk iz potoka Cerkniščice nad žago Lesnoindustrijskega kombinata BREST. Z dodajanjem vode na sekundo 10 litrov bodo doseženi pogoj delovanja vode v cevovodu od Cerknice dalje v dnevnem in nočnem času.

Ni pa s tem rečeno, da je izvir vode iz studenca pod Slivnico v manjši količini, kakor je bil pred 50 leti, ko so tedaj zgradili vodovod in je bila oskrba s pitno vodo nemotena vrsto let. Tudi sedaj in za nadalnjih 50 let je izvir studenca pod Slivnico dovolj močan za oskrbo s pitno vodo na vsem sedanjem preskrbovalnem področju. Vode manjka samo radi iztrošenosti cevovoda, delni vzroki pa je seveda tudi ozek premer cevovoda, kajti potrošnja vode napram stanju pred 50 leti ali 25 leti je sedaj podvojena.

Gospodarska podjetja in ustanove porabijo letno nad 30.000 m³ vode, zasebna gospodarstva nad

85.000 m³. Poleg gospodarskih podjetij, ki jih v prejšnjih časih ni bilo na tem področju ozioroma ni bila poraba vode zanje, v sedanjem času porabijo podvojeno količino vode tudi zasebna gospodarstva, ki si urejajo kopalnice, pralnice, sanitarije, WC na izpiranje, čistijo prevozna sredstva itd.

V rekonstrukcijo vodovoda I. etape spada tudi novo omrežje cevovoda premera 100 mm od stare pošte do konca vrha naselja Peščenek v Cerknici; dalje ob cesti, do novega zazidalnega okoliša »Videm« ter po celotnem naselju. Dela I. etape bodo znašala 37 milijonov din. Lansko leto je zgrajena stavba črpališča in cevovod iz potoka Cerkniščice v obstoječi rezervoar od stare pošte do konca Peščenka v skupni dolžini 1827 m. Ta dela so znašala 17.500.000 din,

Potok Cerkniščica in ob potoku zgrajena vodovodna črpalka postaja za črpanje vode v višje ležeči rezervoar

potrebo pa je še 5.000.000 za dovršitev montaže vodnih črpalk, električnega toka in plinskega klorinatorja.

Delovanje črpalne postaje, ki bo dajala vodo v sedanji gravitacijski sistem dotoka vode v obstoječe rezervoarje, se kot za-

časna rešitev predvideva v najkrajšem času in s tem bo rešeno dolgoletno vprašanje, zakaj ni na razpolago stalno vodo na Rakeku, Ivaničjem selu, Uncu, Cerknici, Doljeni vasi in Dolenjem jezeru.

J. S.

Krajevna skupnost Jožeta Petroviča v Cerknici

Po ukinitvi bivšega krajevnega odbora Cerknica so občani dne 6. 1. 1962 na zboru volivcev zbrali in izvolili II. članski odbor, ki naj bi nadomestil bivši krajevni odbor. Izvoljeni člani so si zadali nalogu, da bi nadomestili bivši odbor za svoje delo in način prilagodili današnjemu razvoju ljudske oblasti v zvezi z novo ustavo. Na zadnjem zboru volivcev pa so občani ponovno izvolili svet krajevne skupnosti.

Ustanovili so krajevno skupnost Jožeta Petroviča, imenova-

na po znanem predvojnem borcu za pravice delovnega ljudstva. Sestavila je svoj statut, katerega glavne naloge so:

skrb za delovnega človeka, napredok v stanovanjskem gospodarstvu, pospešenje gospodarske, komunalne in socialne delavnosti, pomoč zaposlenim ženam in družinam, vzgoja otrok, pomoč pri vzdrževanju komunalnih objektov, ceste, ulice, kanalizacija, vodovod, pralnica, javna razsvetljava, nasadi, parki, igrišča, kopališča, sodelovanje z drugimi orga-

ni družbenega upravljanja, skrb za preventivno zdravstveno in higiensko službo, organizacija ukrepov proti požarom in drugim nezgodam, skrb za gostinstvo, turizem in podobno.

Odbor se je sestajal po potrebi na rednih in izrednih sejih. Organiziral je nekaj servisnih služb ter je deloval, kjer se je pokazala potreba. Odbor si je zadal lepe in velike naloze, toda vseh iz raznih vzrokov ni mogel izpeljati tako kot je želel. Bile so razne ovire. Primanjkovalo je sodelavcev, ki bi hoteli sodelovati. Kritikov precej, a delavcev malo.

Odbor ima v načrtu gradnjo trnčice, cestne tehnicice, skladališče za kuričavo, odvoz smeti, ureditev vodovoda, nujno potrebno mrljško vežico in podobno. Začeli smo z urejevanjem in okrasitvijo trna, pa je še večje ostalo v načrtih. Odbor je sodeloval pri raznih proslkah zlasti v zvezi s krajevnim odborom SZDT. Skrbel je za javno razsnetljivo in kanalizacijo, pomagal DTD in socialnim ustanovam. V zalozi ima krste, tako da tistih ni potrebno več iskati takrat, ko so snovi umreča na bolj potrebnih tolažih. Srbib tudi za žganje drva: nujno bi rabil novo motorno žarno. Kot glavno nalogu si je odbor zadal, da zbere toliko sredstev, da se bo končno dokončala gradnja šolske stavbe.

Odbor si želi boljšega sodelovanja z občani. Krajevna skupnost doslej ni bila določena nikakih dotacij, a sama je gmočno podprtla že večkrat ZB: šolsko mladino, DPM, Glasbeno šolo, našiško društvo ter sodeluje vsako leto ob priliki pogostitve čenja za njihov praznik.

Zelimo, da bi novo izvoljeni svet vsenovod imel podporo ter da bi vsi občani sodelovali z mislijo: čim več dam sam skupnosti, toliko več bo dala skupnost meni.

Prva stanovanja za prodajo na Rakeku

Skladno s splošnimi težnjami za rešitev stanovanjske krize in glede na nekatere ugodnosti, ki jih družba nudi graditeljem stanovanj za tržišče, se je SGP Gradišče iz Cerknice odločilo pričeti letos spomladis s tako gradnjo na Rakeku.

Na ta način bodo imeli naročniki stanovanj nekaj upoštevanja vrednih ugodnosti. Predvsem bo omogočen kredit iz občinskega stanovanjskega sklada v višini 50 odstotkov vrednosti stanovanja. Ostali del cene pa bo naročniku kreditiralo gradbeno podjetje do predaje stanovanja v uporabo. Investitorji bodo tako razbremeni-

njeni različnih težav, ki so jih imeli pri dosedanjih gradnjah.

Po že izdelanih načrtih bo SGP Gradišče gradilo na Rakeku devetstanovniški blok in sicer na Partizanski cesti med novim blokom in Skocjanovo trgovino. Gradnja bo končana do pričetka novega leta, za stanovanja pa se zanimajo Traovsko podjetje Škocjan, združeno podjetje Jelke in Kovinoservisa ter občinska skupščina.

S takimi gradnjlami bo podjetje kasneje nadaljevalo tudi v Cerknici in Loški dolini.

-mad

Nova telefonska linija

PTT Ljubljana je te dni uredilo na področju naše komune še eno direktno telefonsko linijo — Stari trg — Rakek. Do nedavnega je imela pošta Stari trg v glavnem dve liniji, preko Ribnice in Grahovega, Cerknice do Rakeka. Delo je bilo zelo otežkočeno in so morali telefonski naročniki čakati

po več ur. Sedaj pa ima pošta Stari trg direktno telefonsko linijo do Rakeka, katere pošta ima direktno linijo z Ljubljano in Postojno. Na ta način so sedanje linije razbremenjene, telefonski naročniki pa hitreje dobijo vez vo zaželene kraje.

S. B.

Pravni nasveti našim bralcem

V želji, da bi naš list pomagal občanom, smo v tej številki pričeli objavljeni tudi pravne nasvete. Tokrat smo objavili nasvete glede nekaterih primerov, za katere je dobro, da občani vedo, kako so pravno urejeni. V bodočem pa želimo, da bi bralci sami poslali vprašanja.

Vprašanje:

Koliko obdelovalne zemlje lahko pridobi dedič z dedovanjem?

ODGOVOR:

Pri nas je z zakonom določena velikost kmetijskega zemljišča, ki ne sme presegati 10 ha obdelovalne zemlje. Tudi zakon o dedovanju določa, da se z dedovanjem ne sme prekoračiti z zakonom določeno velikost kmetijskega zemljišča.

V primeru, da podelovano zemljišče skupaj z dedičevim zemljiščem presega 10 ha obdelovalne zemlje, postane presežek zemljišča splošno ljudsko premoženje. Dedič pa more v takem primeru izbirati, katero parcele izmed svojih in podelovanih bo pridržal zase, katero pa bo proti odkodnini po veljavnih predpisih odstopil splošnemu ljudskemu premoženju.

Dedič, ki ni kmetovalec in svojega zemljišča ne obdeluje sam, sme ob enakih pogojih kot kmetovalec pridobiti največ 3 ha obdelovalne zemlje.

Vprašanje:

Svojemu sinu sem z izročilno pogodbo izročil svoje posestvo, pridržala pa sem si pravice do smrtne uživanja ene sobe in preužitek. Potem, ko se je sin poročil, pa so med njim in menom nastali prepriči, tako da bi želela izročilno pogodbo preklicati?

ODGOVOR:

Izročilno pogodbo se lahko ob vsakem času razveljavlja ali spremeni z otojestanskim pristankom. V vašem primeru pa to verjetno ne bo mogočno. Ena stranka pa lahko razveljavlja izročilno pogodbo tedaj, če je postal skupno življenje nezmožno, ali če druga stranka ne izpoljuje svoje, iz pogodbe izhajajoče obveznosti.

Vprašanje:

Kdaj se lahko zahteva zvišanje preživljivne za otroka?

ODGOVOR:

Zvišanje preživljivne se lahko zahteva ob vsakem času in sicer v primerih: a) če so se po prvotni dolgoti preživljivne izboljšale premoženske in pridobitne razmere začetanca preživljivine, b) če so se poslabšale razmere drugega roditelja in če so se povečale otrokove potrebe.

Vprašanje:

Kdo je lahko priča pri sestavljanju oporoke?

ODGOVOR:

Za sestavo kakršnekoli oblike oporoke je lahko pritegnejo samo polnoletne osebe, ki jim ni odvržeta opravilna sposobnost. Tačke priteče pa ne smejo biti z oporočiteljem v sorodstvu ali svaštvu. Zato zakon o dedovanju nista tako sorodnike ali svašte, ki so: oporočiteljivi potomci, njeni sorodniki v stranski vrsti do vstetega 4. kolena, zakonci vseh našteti oseb in končno še zakonec oporočitelja. Posledica udeležbe nesposobne priče je neveljavnost oporoke, ker jo lahko izpodija vsaka zainteresirana oseba.

Ne glede na to, kdo je opočna priča, pa bo neveljavno dočilo oporokte, s katerim se kaj zapušča pričam, njihovim prednikom, potomcem, bratom, sestram ter zakoncem teh oseb.

Vprašanje:

V kakšnem času zastarajo terjatve?

ODGOVOR:

Kot splošni zastaralni rok po zakonu o zastaranju terjatev velja rok 10 let. V tem času zastarajo vse terjatve, razen tistih, katerih zakon določa krajši rok.

V enem letu zastarajo vse terjatve proti zasebnim gospodinjstvom za dobavljanje električnega toka, plina itd., terjatve za radijsko naročnino, za poštne in telefonske ter telegrafiske usluge, ki se plačujejo v krajsih razdobjih.

V dveh letih zastarajo vse terjatve delavcev in uslužbencev iz delovnega razmerja, gospodarskih organizacij, obrtnikov in imetnikov drugih poslovalnic za dobavljeno blago in opravljeno delo ali storitev, terjatve gostinskeh podjetij in drugih oseb, za stanovanje,

je, hrano in druge storitve, terjatve oseb, ki se ukvarjajo za dobavljene kmetijske in gozdne proizdelke, terjatve očetnikov ter drugih samostojnih poklicev za opravljeno delo ali storitev.

V treh letih zastarajo terjatve, ki dospevajo v plačilo letno ali v določenih krajsih časovnih razdobjih. Prav tako zastarajo v treh letih tudi terjatve gospodarskih organizacij, obrtnikov in imetnikov drugih poslovalnic, ki jih zbirajo iz blagovnih dobavnih podgovdov delu in stortivah, če se nanašajo na njihovo poslovanje ter na povračilo izdatkov, ki so nastali s takimi opravili. Nadalje zastarajo v treh letih tudi terjatve za plačilo za kupnine in najemnine. Enako tudi odškodninske terjatve in sicer od kar je oškodovanec zvedel za škodo in za tistega, ki je škodo povzročil, razen če je škoda storjena z kaznivim dejanjem.

Zastaranje začne teči prvega dne po dnevu, ko je upnik imel pravico terjati izpolnitve obveznosti, nastopi pa, ko preteče zadnji dan z zakonom določenega roka.

V primeru, da so terjatve ugotovljene s pravnomočno isodno odločbo ali sodno poravnavo, zastarajo ne glede na zgoraj navedene vselej v 10 letih.

Posledica zastaranja je, da preneha pravica upravičenca terjati izpolnitve obveznosti. Po preteku z zakonom določenega roka upnik ne more uspešno terjati izpolnitve obveznosti, če mu zavezane ugovarja zastaranje. K izpolnitvi zastarane terjatve ne more sodišče zavezanec prisiliti.

Vprašanje:

Ali so starši odgovorni za škodo, ki jo povzročijo njihovi otroci?

ODGOVOR:

Otroci do 14 let ne odgovarjajo, da so ga storili po lastni jo za škodo, ker se jim dejanje, ki je škodo povzročilo, ne more kriviti. Ker za nastalo škodo ne odgovarjajo otroci, so odgovorne za tako škodo osebe, ki so po zakonu odgovorne otroka nadzorovati, to je največkrat njihovi starši, vendar pa je za takoj odgovornost odločilno, ali se da tako povzročeno škodo pripisati njihovi krividi, ker pomeni, da so starši krivi, da je otrok povzročil škodo (ga niso nadzorovali), da so mu dali na razpolago sredstva, s katerimi se lahko poškoduje ali podobno), skratka, če se izkaže, da so starši zanemarjali svoje dolžnosti.

Otroci starejši od 14 let, sami odgovarjajo za povzročeno škodo razen v nekaj izjemnih primerih.

Modernizacija v trgovini

■ Trgovsko podjetje »Škocjan«, ki je do sedaj doseglo zelo lepe rezultate pri modernizaciji trgovskih lokalov, namerava tudi na-

DOGRAJEN SAMSKI DOM NA RAKEKU

Te dni so končali z zadnjimi deli pri novem samskem domu na Rakeku. Ker je investitor opravjal nekatera instalacijska dela sam, in to zelo počasi, se je gradnja nekoliko zavlekla.

Stroški vseh del so nekaj nad 35 milijonov din. V spodnjih prostorih je projektiran obrat družbe prehrane. Zgoraj je 12 samskih sob, kjer bodo dobili streho delavci. Poleg tega sta v stavbi tudi dve družinski stanovanji.

LEPOTE GRČIJE NA RAKEKU

Nedavno predavanje profesorja Franceta Habeta o svojih vtiših s poti po Grčiji, spremljano s številnimi barvnimi posnetki, je popeljalo obiskovalce med lepote Akropole, Aten in starodavne Sparte. Klubska soba je bila do kraja zasedena, čeprav večnoma le s ščisko mladino. Tako kvalitetna predavanja, kot je bilo zadnje, bi lahko obiskali tudi starejši Rakovčani.

-mad

prej vlagati sredstva v modernizacijo svoje prodajne mreže.

■ Podjetje ima že sedaj 3 samopostežne trgovine ter blagovnico, katera je ena najboljših na podeželju. V planu podjetja pa je tudi dograditev blagovnice s samopostežbo v Starem trgu in preureditev obstoječe klasične prodajalne v Begunjah v moderno samopostežno trgovino.

■ S tem bo podjetje doseglo povprečje 3000 prebivalcev na eno samopostežno trgovino, kar je daleč nad povprečjem v Sloveniji in Jugoslaviji ter v povprečju nekaterih zelo ražvitih evropskih držav.

■ Vzporedno z modernizacijo, »Škocjan« dosegla tudi večjo produktivnost. Pred petimi leti, oziroma v prvem letu svojega poslovanja so imeli 299 milijonov prometa, v tem letu pa pričakujejo 1 milijardo.

■ Veliko prednost samopostežnih trgovin nad klasičnimi, ugotovimo po podatku, da je prejšnja klasična trgovina na Rakeku imela 42 milijonov prometa (prodaja je tudi steklo in galanterijo), nova samopostežna trgovina pa 75 milijonov. Po drugi strani pa se je kvaliteta uslug neprimerno izboljšala.

M. M.

Notranjost samopostežne trgovine v Cerknici

Nove cene za mleko in teleta

V iskanju poti, da bi kmetovalce čim bolj zainteresirali za vzrejo telet, je kmetijsko zadružno prispevalo do sklepa, da uveljavlja nove odkupne cene za teleta. Povabljeni so tudi drugačni pogoji za odkup telet, posebno z ozirom na težo in primernost za nadaljnje pitanje — in sicer:

teleta v teži 120—150 kg à 370—380 din,
teleta v teži 105—120 kg à 330—350 din,
teleta izpod teže 105 kg à 300 din.

Res je, kmetu včasih sili trenutna situacija, da s prodajo teleta pride čimprej do mleka, ali da potrebuje denar za poravnavo raznih dajatev, ali za zadovoljitev drugih nujnih potreb. Tudi v tem

primeru bomo šli kmetom lahko na roko. N. pr., če bo imel kmet primerno, a še ne dovolj razvito tele za pitališče, on pa nujno potrebuje denar in bi tele zato na vsak način rad prodal, bo lahko prejel največ za en mesec vnaprej 50 % akcijacijo od vrednosti teleta, ki ga bo moral dorediti najmanj do naslednjega odkupa telet.

Vsekakor se bo interes za vzrejo telet pri kmetovalcih povečal z ozirom na ugodnejše odkupne cene. Ne le to, povečal se bo tudi interes za rejo krav molznic in večjo proizvodnjo mleka, ker je zagotovljena tudi višja odkupna cena 45 din za 1 liter mleka. Ta vzpodbuda je namenjena rejcem tudi zato, da bodo redili teleta

prav do tiste teže in take razvosti, kjer bo njih račun najbolj jasen.

Razumljivo, da je interes kmetijske zadruge, da si prizadeva dobiti v svoja pitališča le takšna teleta, ki bodo sposobna za pita-

nje, torej, da so zdrava, primernih telesnih oblik, skratka teleta, ki bodo napredovala in ne zastala v razvoju ali celo zahiral.

Nove cene za teleta in mleko so eden prvih korakov v smeri izboljšanja in povečanja staleža goveje živine pri našem kmetu, ki je že tako drugače deležen kaj malo vzpodbud za svoj nadaljnji razvoj.

JAM

Varnost v prometu pozimi in varnost nasploh

Pozimi se spremenijo prometni pogoji, praznuje se Silvestrovo, Pust in še marsikaj, poledica nam nagaja, ceste plužimo, posipamo s soljo in peskom.

Prizadeta je tudi varnost v prometu; varnost nasploh pa je delno ogrožena s poledico, ki vpliva na hojo pešcev.

V zvezi z novimi pogoji smo zaprosili za razgovor komandirja Postaje LM v Cerknici tov. Milek Antona, ki nam je rade volje odgovarjal na naša vprašanja.

Tov. Mileka smo vprašali:

1. Kakšne so razmere na cestah v naši komuni sedaj, pozimi?

Odg.: cestni promet je sicer samo deloma otežkočen zaradi snega, saj so cestne uprave pravočasno poskrbeli za pluženje cest, posipanje s peskom in za opozorila. Seveda so razmere na odprtih cestah mnogo ugodnejše kot po naseljih. Zlasti v naseljih so ceste še vedno pod »dilo«, svojega dela pa ni opravilo tudi večina hišnih svetov in lastnikov hiš, ki so dolžni očistiti sneg s pločnikov, prav tako pa tega niso storili uporabniki poslovnih prostorov, zlasti ne trgovci.

2. Kaj priporočate uporabnikom prometa, posebej voznikom?

Odg.: pešci naj bodo bolj oprezeni, voznikom motornih vozil pa priporočam, naj bodo predvsem trezni in naj imajo pravilno opremljeno vozilo za zimo. Nedovoljna pazljivost največkrat bo truje življenjskim in materialnim nezgodam, s čimer je gospodarstvu prizadela občutna škoda. Zlasti je potrebno, da šoferji pozimi pozabijo na alkoholne pijace, vsaj za čas, ko so na delu.

3. Kako ocenjujete prometne nesreče pozimi in posej v 1964. letu?

Odg.: pozimi so prometne nesreče bolj česte, vendar ne vedno zaradi nepazljivosti voznikov. Zaskrbljujoče je dejstvo, da so v letu 1964. primeri prometnih nezgod občutno številčno porasli, kar je bilo delno posledica razmer na cesti, posebno poledice. Potrebno pa je ob tem ugotoviti, da so nezgode lažjega značaja in bodo z normalizacijo razmer zmanjšane.

4. Za nami je praznovanje novega leta. Kako ga ocenjujete z vaše strani?

Odg.: razveseljivo je dejstvo, da so silvestrovski praznovanja minila zelo mirno in začrno. Javni red in mir ni bil moten, prav tako ni bil kaljen nočni mir. Praznovanja so bila sicer primerno bučna in vesela, vendar v redu. Prav tako v dneh praznovanja ni bilo prometnih prekrškov in nezgod. Želim vsem uporabnikom prometa srečno 1964.

Tov. Mileku smo se za njegove odgovore v imenu naših bralcev zahvalili in se priporočili v bodoče še za podobne razgovore, kar nam je tudi rad obljudil. I. U.

REKLAMA IN KINO

Več kot teden dni hodim na Rakeku nimo lepaka, ki s svojim estetskim videzom naravnost odvrača človeka od namere, da bi šel v soboto ali nedeljo gledat »Uzda na vrata«. In ta izobesek je visel še skoro ves naslednji teden, ko bi morali lepaki vabiti že k novemu filmu.

Ali res ni na Rakeku nikogar več, ki bi znal vsaj lepak spodobno napisati? In potem se ne čudimo, da hodijo v kino le še največji privrženci sedme umetnosti!

Priprave za turistično sezono

Klub zimi je SGP Gradišče začelo z gradbenimi deli na šolskem poslopju. Okna so že vgradili, tako da bodo lahko delali tudi v hladnem vremenu in uspeli dograditi objekt do novega šolskega leta.

Turistična sezona je sicer še daleč, toda priprave so v teku. Vrsta nerešenih vprašanj in problemov je precej dolga ter terja veliko časa in dela. Ko bomo to brali, nam bo vsaj nekoliko bolj jasno, kaj bo z Cerkniškim jezerom. Naš cilj je, da bi ga usposobili za čimprejšnjo turistično eksplotacijo. Ni dvoma, da se bo cilj začel uresničevati, kolikor bi dosegli to, da bi umetno obdržali minimalno vodo v jezeru. Zavedamo se, da so kraški pojavi specifična naravna čuda ter da še vedno niso raziskani. Nameravamo pa le to: obdržati minimalni nivo vode okrog Otočka in v vzhodnem Javorniku. To pa ni hizvedljivo. Če pogledamo malo v preteklost, oziroma v zgodovino

Cerkniškega jezera, ugotovimo, da je poprej večkrat bilo dalj časa pod vodo. V poznejši dobi pa so vršila nekatera dela v cilju izsušitve, ki pa se niso obnesla. Dosegli so le to, da obe poglobljene Karlovci močneje »srkata« vodo tudi pri manjšem nivoju.

No, o tem bomo poročali po se stanku s strokovnjaki, ki proučujejo Cerkniško jezero.

Drug problem v vrsti nerešenih vprašanj predstavlja Krizna jama. Veliko je bile napisano o tej jami, oziroma, o njenih redkostih. Nepoučen obiskovalec te jame, ko vidi veliko in v največjih skrbeh, da se mu nezanestljivi čoln ne prevrne v jezersko globino, pluje po jezercih in podzemnem rovu do lepo zasigane

Kalvarije, kjer se truden ustavi na kratek odmor. Utrjenost in divjina ter strah, da se ne bi znal vrnit v nazaj, ga vleče nazaj. Videl pa pravzaprav ni nič! Stranski rovi, kristalna gora, Dežmanov rov, Matjažev rov, svetovno znameniti Medvedji rov in drugi biseri te jame pa so še vedno ostali skrivnost.

Ljubitelji narave, posebno pa podžemskega sveta (kateri je svetovna redkost) zahtevajo uredivite jame za obiske. Zamerili nam bodo vsi radovedni turisti, kolikor bomo ta »kraški biser« ali »jamo nad jamami« pustili tudi naprej v takem stanju. Začeti je z izdelavo načrtov (to se včasih zavleče tudi na daljši čas) ter po tem oziroma možnosti programsko

investirati v posamezne dele jame. Pričakujemo, da to ne bo mogoče takoj izvesti, toda z »mrtevimi točkami« pa moramo začeti.

Snežnik je tudi ena redkost in nameravamo zaprositi za dodelitev v oskrbo in upravljanje. Variante, kako naj bi bil uporabljen za obiske ter tozadovni načrti še niso izročeni in napravljeni. Ko bodo leta končani, bomo zaprosili, da naj grad odstopijo v upravljanje kakšni turistični organizaciji.

Razne izletniške točke, predvsem obstoj njih, pa je treba v najkrajšem času rešiti po predhodni temeljiti proučitvi. Enako velja za zgodovinske spomenike, katerih je na našem ozemlju mnogo. M. M.

Pisma bralcev

Zbor volilcev v Starem trgu

V petek, 17. januarja t. l. je bil v Starem trgu zbor volivcev, ki so se ga polnoštevilno udeležili občani Starega trga.

Na zboru so bili tudi predstavniki naše občine: tov. predsednik Kavčič, šef gospodarskega odseka občine Cerknica tov. Tornič ter tajnik tov. Boris Svet.

Z uvodnimi besedami je začel tov. Janez Volč. Pozdravil je vse prisotne in nam v kratkem predbral glavne točke, ki jih družbeni plan predvideva. Kaj bomo gradili, kako bomo gradili in kje bomo dobili investicijska sredstva. Za zadnje je bilo seveda veliko zanimanje in vprašanja so se vrstila eno za drugim.

Najbolj boleč je bil seveda zo pet problem vodovoda, saj se o njem govoriti že desetletja. Druga tako boleča točka je bila naša oziroma je naša cesta. Nadalje je samopostrežna trgovina, ki jo gradi Trgovsko podjetje Škocjan, kjer bodo tudi stanovanja. Skratka — vprašanja so deževala in diskusija je bila zelo živahnja.

Tov. Kavčič nam je v uvodnih besedah prikazal polet našega gospodarstva in pörast gospodarskega kakor tudi narodnega dohodka. Načkal nam je tudi pot naše občine, saj z nekdajanje tipične kmetijske občine prehajamo v čisto drugačno občino. To je industrijsko občino.

Kot odgovor na vprašanje je tov. Kavčič v vseh ozirih napovedoval pozitivno rešitev. Vodoved

se nam torej obeta in upamo, da bomo v kratkem času že začeli vodo točiti iz vodovodnih pip. Gradnja trgovskega poslopja se je začela in kar je razvidno iz pojasnil, ki jih je dal tov. Avsec Jože, naj bi bila ta gradnja končana do 29. novembra letos.

Cesta se bo za enkrat uredila od Grahovega do Loža, ker cesto graditi tako kot so jo doslej, ne puste več. Upamo pa, da se bodo tudi na okraju kakor tudi na republiki spomnili na naš odsek, saj je Loška dolina kakor tudi cerkniška ena najlepših turističnih središč v Sloveniji. Ne samo kot turistično, ampak tudi kot središče partizanskega gibanja na Notranjskem.

Veliko govorjenja je bilo glede stanovanj, saj vemo, kakšna stanovanjska stiska je povsod ne pa samo pri nas.

Tov. Krajčeva je pravilno povedala, da ne moremo dobiti učitelja, ce nimamo stanovanja. Mislim, da bi bilo treba tudi na pravne delavce drugače gledati, ne samo na njihove počitnice itd. Mi razumemo, da se industrija mora graditi, toda, ce ne bo učiteljev tudi šolarnih in izobraženih delavcev ne bo.

Vsepovsod se gleda, samo na šolo se polaga premalo pažnje. Kdo pa je ljudi sploh navadil pisati. Tudi na to moramo gledati. Po triúmrem razpravljanju in diskusiji se je zbor v zadovoljstvu vseh uspešno zaključil. RUM

Kje se bomo poslej zbiral?

Dolgo smo sanjali: »Ko bi imeli vsaj kakšno sobico, kjer bi se zbirali, plesali in gledali televizijo!« In nekoč pred leti smo dobili na Raketu klubsko sobo. Pečat nekdanjega skladniča ji je sicer ostal, pa vendar smo bili srečni. Imeli smo sestanke. Prostveno društvo je kupilo televizor in vse prejšnje težave so bile pozabljene.

Pred dnevi pa je eksplodirala vest: združeno podjetje Kovinoservis in Jelka je kupilo Hladnikovo hišo, kjer je klubsko sobo in jo bodo preuredili v svoje poslovne prostore. Lepo! Lepo je, da naša podjetja rastejo in potrebu-

jejo večje prostore. Toda, kaj bo sedaj z mladino, kje bodo poslej predavanja, knjižnica, sestanki, plesi itd? Že takoj se zadnje čase ne moremo hvaliti s posebno razvitim družabnim življenjem, poslej pa niti tega ne bo. Saj ni treba dosti govoriti: preden bodo v klubski sobi zapela zidarska kladiva, je treba vedeti in to za gotovo, kje bo nova klubska soba! Če pa tega ne bodo vedeli, potem imamo pa menda tudi mi pravico zahtevati, da nas ne vržajo na cesto. Predvsem bi radi čimprej vedeli, kaj imajo odgovorni v mislih glede klubske sobe!

Mladinec

Na temo o rokavicah

»Zgodba o rokavcih me je spodbudila, da se oglasim, čeprav nisem direktno prizadet.

Oglašam se zaradi tega, ker je pod člankom podpisani Upravni odbor pevskega zborna Cerknica. Sam, kot član tega organa, nisem bil seznanjen o članku, niti ne vem na kateri izmed sej je bil ta članek sprejet in določen za objavo v občinskem glasilu. V primeru, ko gre za objavo v imenu organa, sem mnenja, da naj bodo s tem seznanjeni vsi člani tega organa, v nasprotnem primeru pa naj bo pač podpisani avtor članka.

Né nameravám se s tem počlabljati v samo vsebino članka,

tudi nimam namena s tem sprožiti javne polemike o zadevi, smatram le, da je potrebno javnosti pojasniti, kakšno je dejansko stanje ob objavi tega članka. Ni mi znano, kakšno je bilo stališče Upravnega odbora zborna glede na predlog za objavo članka. Smatram le, da zadeva ni zaslužila tako ostrega obravnavanja, ker sem pa lastni presojo prepričan, da je bila v sami zadevi krivda obojestranska in kot taka vredna pobotanja ob samem nastanku. S tem nisem namernaval nikomur vreči rokavice.

Ivan Urbas

Več skrbi za človeka

Marsikje je zapisano ali rečeno: »Potrebujemo kadre, mnogo kadrov!« Kadrov primanjkuje, kaj bi vse storili, če bi imeli dovolj sposobnih, šolanih ljudi, dovolj specialistov. In še in še.

Mar je res tako? Ali je to rečeno, zaradi določenih konceptov podjetij, njih sodobnega, več ali manj hitrega razvoja ali morda zgolj zaradi planov, ki vse prenesajo ali pač zato, ker je planiranje strokovnih kadrov v »modi«.

Zdi se, da bo držala zadnjina ugotovitev, sicer se ne bi zgodilo, da v naši komuni človek s končano srednjo šolo tehnične stroške čaka na zaposlitev že več kot eno leto, vendar doslej brez uspeha. Čaka na usmiljenje birokratizma, zakaj drugače si ni mogoče razlagati za našo družbo skoraj nemogočega primera.

Kdo je kriv za takšno ravnanje, za prazne obljube, za dolgotrajno trkanje na gluha ušesa, za upanja, za srečo, ki je nesreča? Kdo bo kriv za posledice nesposmetnega in nepremišljenega početja,

komu pripisati razdor in nesoglasje v družini? Čemu sploh še šolanje, čemu toliko neprespanih noči, samopremagovanja, zatajovanja in odpovedovanja? Za koga ves vloženi trud in napor, pričadevanje za boljšo eksistenco?

Pojavlja se kompleks manj vrednosti, dvom v lasten uspeh in znanje v sposobnost, enakopravnost, dvom v pravico in ... življene.

Kdo je kriv? Vsi, prav vsi, ki dopuščamo, da smo odvisni od volje in razpoloženja posameznikov, od njihove samovolje po odločanju, od osebnih interesov in simpatij, od mnjenj in sodb najvplivnejših in najodgovornejših! Doklej?

Popravimo, kar se popraviti še da, zalkaj le tedaj bomo lahko upravičeno trdili, da je naša skrb namenjena človeku, da so vsi naporji usmerjeni za njegovo in njegovih otrok lepše življene!

Dokažimo in uresničimo to trditev!

—co

USPELA POTEZA

Krajevna organizacija DPM je prišla na misel, kako olajšati skrb za otroke staršev, ki so po ves dan zaposleni. S pomočjo krajevne organizacije SZDL, ki je društvo odstopila svoj prostor, prispevala kurjavo in razsvetljavo, je društvo organiziralo popoldansko varstvo otrok od 14. do 16. ure.

To varstvo se je začelo 18. novembra 1963. Društvo hoče s tem varstvom pomagati ne samo staršem ampak tudi otrokom. Tu jim je na razpolago lep, topel prostor, kjer se lahko nemoteno

ucijo. S tem jih odtrgamo od njihovega vsakdanjega potezanja.

Tu se otroci navajajo na delovne navade in kar je najvažnejše, da se učijo in so vsak dan pripravljeni na pouk. Tudi starši v službi nimajo skrbi, saj vedo, da so otroci v toplem prostoru pod nadzorstvom. Nádzorstvo je prevezla tov. Mira Komel, ki zelo vinstvo in požrtvovalno vodi to delo. Trenutna je v varstvu 35 šolarjev vseh razredov.

Čeprav to varstvo deluje le malo časa, se uspeh v šoli že izboljšuje.

RUM

Drobne iz Kovinoplastike Lož

■ Na predlog odbora aktivov Zvezze borcev je centralni delavski svet podjetja sprejel novo lestvico, po kateri bodo člani ZB prejemali poseben dodatek. Do sedaj niso prejemali dodatka člani ZB, ki so imeli večje osebne dohodke od 28.000 din dalje. Po novi lestvici pa bodo prejemali dodatek tisti, ki imajo manj kot 30.000 din mesečnih osebnih dohodkov. V lestvico dodatka pa je vračunana tudi norma. Člani ZB bodo od 1. januarja 1964 dalje prejemali dodatek za nazaj. Poseben dodatek je tem večji, čim manjši so osebni dohodki, dodatek pa je odvisen tudi od udejstvovanja članov ZB v NOB po letih.

■ 1. januarja 1964 se je v podjetju ukinila zabolodravstvena ambulanta. Od tega dne dalje bo zabolodravstvene usluge za člane kolektiva vršila zobna ambulanta pri zdravstveni postaji Stari trg.

■ V mesecu decembru 1963 in januarju 1964, se je cepilo kroti gripi skupno 871 članov kolektiva. Cepljenje je bilo trikratno. ■ 8. februarja 1964 bodo dopisniki TSS — strojni oddelki polaganji prve izpitne odkar je ustanovljena. Dopisna tehnična řola v podjetju. Prvi letnik bo polagal izpite iz družbeno-ekonomskih

ved, II. letnik pa iz DEV in tehnologije materiala.

■ Plan kolektiva Kovinoplastike Lož za leto 1964 je 2 in pol milijarde dinarjev. Če bodo člani kolektiva tako pridno delali kot v letu 1963 bodo plan prav gotovo dosegli.

■ V januarju in te dni se vrše med člani kolektiva razprave o osnutku statuta. Že do sedaj so člani kolektiva dali vrsto priporab na osnutek, katere bodo statutna komisija in organi upravljanja upoštevali.

■ Sindikalna organizacija je ob novem letu razdelila vsem članom organov upravljanja in odboru sindikata knjižna darila kot skromno priznanje za sodelovanje. Skupno je bilo razdeljenih 53 različnih knjig.

■ V letu 1963 so člani kolektiva opravili skupno 9.659 prostovoljnih delovnih ur pri gradnji nove tovarne, kar predstavlja 54,5 %. Člani kolektiva, ki so v zaostanku, bodo prostovoljno ure nadoknadi v letu 1964.

■ Na predlog sindikalnega odbora je centralni delavski svet imenoval strokovno komisijo, katera bo pripravila osnutek pravilnika o racionalizatorstvu.

S. B.

BREST CERKNICA

IZ KOLEKTIVA
ZAKOLEKTI

Priprave na 42-urni delavnik

Centralni komisiji, ki naj obdelala pogoje za prehod na 42-urni delnik, so se sedaj pridružile še komisije, ki so jih v januarju izvolili delavski sveti poslovnih enot kombinata.

Že ves decembar in januar intenzivno delamo na analizah, ki naj pokažejo, kje so pogoji ekonomizacije našega poslovanja, kar tudi osnove, kje in s čim naj nadoknadiamo predvidena znižanja delovnega časa.

Dosedanje analize, ki so bile napravljene v tem cilju govore, da je nujno pristopiti k ukrepom v izpolnitvi tehničkih postopkov, organizaciji delovnih mest in boljšem izkorisčanju delovnega časa. To je samo del naloga, saj je potrebno rešiti poleg teh še niz drugih, ki prav tako vplivajo na ekonomizacijo kot pogoje za skrjanje delovnega delnika.

Jasno in samo po sebi utemeljeno je, da ta prehod zavisi od sposobnosti vsake poslovne enote posebej. Ta sposobnost pa se pokaže, kadar poslovna enota dokazuje, da bo obseg vrednosti proizvodnje ostal vsej enak, če ne višji,

da bodo skozi to lahko tudi osebni dohodki enaki, če ne višji, da bo ekonomičnost vsaj takša kot do sedaj. Ta je že danes višja.

Če gledamo tako, potem lahko sleherni član kolektiva vidi, da so pogoji za postopni prehod na 42-urni delnik tukaj.

Potretno je, da sledi ukrep, ki bodo prisilili tako strokovne službe kakor tudi osnovnega proizvajalca k tem, da bo delo opravil strokovno, da bo v večjih količinah svojega dela videl potrditev pravilnosti politike nagrajevanja po emoti proizvoda, dalje, da se zlomijo navade, ki zmanjšujejo delovni čas. In tega je pri nas dosti. Vsak naj premisli v sebi pa bo ugotovil, da mora biti uspeh pri 42-urnem delniku celo boljši kot sedaj pri 48-urnem.

Prav gotovo je, da je delo komisij težko in odgovorni, vendar bo ob konkretnem sodelovanju vseh tudi uspeh večji, tako da bodo organi upravljanja lahko o takem postopnem prehodu tudi kaj kmalu odločali.

T. O.

Važnejši sklepi CDS v zadnjem tromesečju

Centralni delavski svet je imel v zadnjem tromesečju eno sejo. Sprejeli je naslednje sklepe:

1. Sprejeli in potrdili so zaključni račun Tovarne ivernih plošč, ki je z 1. oktobrom 1963 prešla iz poizkusne v redno proizvodnje.

2. Sprejeli in potrdili so periodičen obračun poslovanja za čas od 1. januarja 1963 do 30. septembra 1963. Gospodarjenje v tem obdobju je bilo v skladu z letnim planom.

3. Dopolnili so pravilnik o načilih delitve čistih dohodkov in osebnih dohodkov s tem, da pravilnik omogoča delavcem, ki so na službenih potovanjih v krajeh, kjer ni rednih prevoznih sredstev, kilometrina v znesku 45 dinarjev za vsak kilometr.

4. Posebna komisija mora analizirati izplačevanje osebnih dohodkov režijskim delavcem.

5. Nabavili bomo nov tovorni avto, ker so usluge drugih prepočasne in premajhne.

Centralni upravni odbor je imel v zadnjem tromesečju 3 seje.

Sprejeli je naslednje sklepe:

1. Sprejet je bil predlog okvirnega plana proizvodnje za leto 1964.

2. Omogoči naj se članom kolektiva izgradnja lastnih stanovanj s tem, da podjetje preskrbi potrebitno dokumentacijo in omogoči del finančnih sredstev kot posojilo.

3. Imenovana je bila komisija, ki ima načelo proučevati možnosti skrajšantega delovnega časa.

4. Ker se s 1. januarjem 1964 preusmeri proizvodnja na TLT Rakel, se delovna sila, ki je sproščena, zaposli v TP Čerknica.

5. Odobrili so obisk velesejma v Nemčiji štirim delavcem.

6. Imenovali so komisijo za poslovne enote.

7. Vse poslovne enote naj takoj začno proučevati sistem enostavnega obračunavanja osebnih dohodkov.

8. Vsi tisti člani kolektiva, ki se iz neupravičenih vzrokov niso odzvali cepljenju proti gripi, morajo plačati kazen 500 dinarjev.

K. J.

Z letne konferenčne tovarniškega komiteja ZK Brest Cerknica

Nekaj o kadrovsko-socialni službi

Z izrazom kadrovsko-socialna služba se vse pogosteje srečujemo, lahko pa ga istovetimo s pojmom personalne službe. Ta izraz postaja v vsakodnevnom občevanju bolj domač, pomeni pa organizacijsko enoto, ki opravlja dolocene kadrovsko-socialne posle s svojim, specifičnim področjem dela. S pojmom »kadrovsko-socialnak služba mislimo predvsem na organizirano socialno delo s problematičnimi psihofizičnimi in defektimi ljudmi, s skrbjo za delovnega človeka na vseh področjih udejstvovanja ter tudi na kadrovsko tehničnem elementu s poudarkom na produktivnosti. Tu naj spregovorim predvsem o kadrovski službi v gospodarskih organizacijah.

Rast in razvoj delavskega samoupravljanja zahteva prožnejšo kadrovsko politiko. Pravilno izbrani kadri naj pritegnejo celoten kolektiv k planiranju in odločanju, k spoznavanju nameña ekonomskih enot, k izbiri načina delitve osebnega dohodka. Pod pojmom »kadrovsko politika naj predvsem razumemo naslednje:

— vsi ukrepi, sklepi, navodila in predpisi naj bodo vsklajeni z zavestnimi cilji splošne kadrovsko politike podjetja,

— kadrovsko politika se mora stabilizirati v skladu s perspektivnim razvojem podjetja,

— kadrovsko politika se mora ozirati na interes podjetja, celotnega kolektiva in na splošni družbeni razvoj,

— kadrovsko politika mora biti tudi dosledna v vseh primerih brez izjem,

— kadrovsko politika naj bo jasna in nedvoumno formulirana.

Uspeh vsakega podjetja je odvisen od vrste faktorjev, od katerih je nedvomno najvažnejši človek, čeprav smo mu do sedaj posvečali pre malo pozornosti. S tem faktorjem se uspešno ukvarja le dobro izbrana in organizirana kadrovsko služba. Praksa je pokazala, da tudi dobro organizirana kadrovsko služba s posebnimi uslužbencami zahteva polno angažiranje vsega odgovornega vodilnega kadra. Koliko ljudi naj bi bilo zaposlenih v kadrovski službi, je odvisno od moči posameznega podjetja. Vsekakor pa naj bi bila kadrovsko služba dovolj stabilna in sposobna za pravilno izbiro ljudi na posamezna delovna mesta na daljše časovno obdobje.

Predstavniki samoupravnih organov in sindikata bi morali tu spregovoriti o pomembnosti načinov na področju izobraževanja upraviteljev itd.

Vse prisipevke naj pisci oddajo v tajništvo ali kadrovsko službo skupnih služb.

O. J.

Bo Št

Mladi dopisniki

MLADIM BRALCEM SPOROCAMO, DA BOMO V BOČE OBJAVLJALI TUDI NJIHOVE PRISPEVKЕ, PIONIRJI IN MLADINCI NAJ NAM PIŠEJO SVOJE VTISE IZ SOLE, IZLETOV, RAZNE DROBNE DOGODKE IN ŽELJE.

UREDNIK

Bežen pogled v življenje mladincev osnovne šole Stari trg

Če že pišemo in govorimo o mladinskih organizacijah v podjetjih in drugih ustanovah naše komune, je pravzaprav pravilno, da se ustavimo za kratek čas ob vprašanju: »Kako pa je z mladinskimi organizacijami na naših šolah?« Da, kako poteka življenje mladinskih aktivov na šolah? Ustavimo se pri Osnovni šoli Stari trg!

Na vrata našega časa je tako nepričakovano hitro potrkovalo polletje in si ne moremo kaj, da ne bi bili presenečeni. S kislimi obrazi in preplašenimi očmi zremo predse in se sprašujemo: »Kaj bo? Kaj bo?« Kako naj bi se utrli, ko se kazalec današnjega časa tako presenetljivo hitro pomika naprej? Po toči zvoniti je prepozno, pred točo pa se nam ne ljubi potegniti za zvon.

Mladinska organizacija starotruške šole se je z vsemi silami trudila, da bi izboljšala učni uspeh vsaj pri članih svojega aktivna. Žal, niso se pokazali lepi uspehi. V višjih razredih je mladinski aktiv ustanovil matematične krožke. V začetku je bilo vse v redu in prav. Po dobrem mesecu so mnogi učenci popravili negativne ocene. Toda, sedaj smo že na kraju in ne potrebujemo več pomoći!

Mladinke, ki so vodile krožek, so prihajale ob določenem času v šolo, toda v razredu niso razen klopi in table našle nikogar. Krožki so tako propadli. Cel mesec je vladala v razredu smrtna tišina. Učitelji matematike ni spraševal, torej — vse v najlepšem redu. Bližati se je začelo polletje in z njim zopet ti nesrečni redi, med katerimi ni nikoli pričinkovalo negativnih ocen. Med učenci ja zavladal preplah. Edina pot, ki pa jim tokrat ni možla

pomagati, je bila v krožku. Žal, seveda je voda že tekla v grlo in mnogi učenci so se vtajali v morju negativnih ocen. Na površje je priplavala ta nesrečna številka: ena. Dovolj o učenju! Mogoče so mladinci kje druge dosegli lepše uspehe?!

Kot povsod so tudi v starotruškem mladinskem aktivu sestavili najprej načrt, ki vsebuje v večini le visokoletče polete. To pa se po navadi prihrani za konec, seveda, če ne zmanjka časa. In kaj je v statutu? Kot prva točka učenje, potem razne akcije, sodelovanja na proslavah, razni krožki, prireditve, športna tekmovanja in na zaključku izlet, če si bodo prislužili kaj denarja, brez katerega še na drugi svet ne prideš.

Se je teh obljud že kaj izpolnilo? Pol leta je že mimo. Nekaj se je le mogoče. O učenju smo

že govorili. Čeprav pravijo, da je mladi rod tako zelo brezbrizben in trdoščen, je naše mladince globoko pretresla vest o tragediji v Skopju. Za svoje nesrečne braće v Makedoniji so zbrali nekaj šolskih potrebsčin in denarja. Prišel je občinski praznik. Mladinci so se nekaj dni potili na vzpetinah Loškega gradu, da so napravili kres, ki je zagorel zvečer pred praznikom. Tudi oddaja »Mikrofon je vaš« ni potekla brez sodelovanja starotruških mladincov.

Letos je učiteljski zbor v Starem trgu preobremenjen, zato je mladincem odmerjen le majhen del pozornosti. Želeli so ustanoviti dramski, literarni krožek, športne krožke ter krožke, ki bi bili pomoč pri učenju, o katerih smo se že pogovorili. Dramski krožek na šoli obstaja, športni so tudi še živi. Literarni krožek pa se nikakor ne more zbuditi. Je pač zima in je vse pogreznjeno v globokem spanju, ni voditelja, ni materiala. Snega je res dovolj, vendar naši mladinci žive v tolažbi, da zima ne bo še končana. Do marca 'bo tudi še šmučarsko tekmovanje prišlo na vrsto. Bodimo potrežljivi in upajmo vse to, saj je upanje pol življencev! Se preden se bo poslovila od nas Vesna, se bodo tudi mladinci začeli zavedati, da se njihovo šolsko življenje bliža koncu. Z mnogimi ljudmi se da marsikaj napraviti, zatkaj ne bi tudi mladinci osnovne šole Stari trg priredili

kak »Veseli večer« ali »Pokaži kaj znaš?« Ce bomo na to vprašanje odgovorili z »da«, bodo tudi naši bralci pravočasno obveščeni.

Ali je delo organizacije na starotruški šoli zadovoljivo? O tem ne bi razpravljali. Bralci bodo na to vprašanje že odgovorili. Priporočam pa vam, da vam pred očmi stojijo učenci zadnjega razreda osnovne šole, ki so komaj stopili v krog mladincov. Torej kritika ne sme biti preostra!

Dijaški dom, Stari trg Marjanca Vučićević,

MOJ SPOMIN

Jaz se najbolj spominjam, ko sem bila v Zagrebu. Tam sem videla živalski vrt. V živalskem vrtu sem videla živali: medveda, tigra, leva, štoklje, opice in še druge.

Telič Vladka,
drugi razred osnovne šole,
Stari trg

RADA BI BILA UČITELJICA

Jaz bi rada postala učiteljica v šoli, da bi učila učence: prvega, drugega, tretjega, četrtega, petega, šestega, sedmega in osmoga razreda. Tako bom učila v vseh razredih šole osemletke v Starem trgu v Loški dolini.

Krašovec Nives,
Drugi razred osemletke,
Stari trg

Razprava o statutu na »gradbišču« v teku

Po dokaj obširnih pripravah smo v mesecu januarju pristopili na »Gradišču« k aktivni razpravi o temeljnem aktu delovne organizacije — statutu.

Razprava ima značaj pogovora o najvažnejših smernicah, ki jih je postavil osnutek statuta v odnosu na pravice in dolžnosti vsakega člena delovnega kolektiva. Za vodenje razprave je imenovan posebni štab, ki svoje delo opravlja po posameznih delovnih enotah, kjer z manjšimi skupinami razpravlja, tolmači in zbira prispevke posameznikov.

ki bodo pripomogli h kvaliteti statuta. Vsako delovno enoto bodo zadoščeni člani štaba obiskali večkrat, najmanj trikrat. Vsa postavljena mnenja in pripombe bodo registrirali, jih posredovali organom upravljanja in po upravičenosti tudi vnesli v sedanji osnutek.

Predvidevamo, da bomo o dokončni potrditvi statuta odločali koncem meseca februarja, torej še pred pričetkom gradbene sezone, v kateri nas čaka obilne naloge.

Y. U.

BREST CERKNICA — IZ KOLEKTIVA ZA KOLEKTIV

Kontrolirati in pomagati

Ze od meseca avgusta deluje za vse podjetje posebna služba o kontroli bolnikov, ki so na bolezniškem dopustu. Ustanovili so jo z namenom, da tiste nedisciplinirane bolnike, ki se kljub preciznim zdravnikovim navodilom teh navodil ne pridržujejo, kontrolira in jih tudi primerno kaznuje.

Velikokrat se bolniki zadržujejo v javnih lokalih, delajo doma itd. in na ta način preprečujejo čim hitrejše ozdravljenje. Kolektivu s takim ravnanjem znižujejo sredstva za osebne dohodke, ker mora kolektiv plačevati do 30 dni bolniškega staleža. Ugotovljeno je, da je pri našem podjetju tri četrtine vsega bolniškega staleža, bolniki pa dobijo za ozdravljenje do 30 dni.

Vse tiste, ki služba kontrole dobi, da se ne pridržujejo zdrav-

nikovih navodil, jih javi zdravniku in le-ta mu od dneva, ko je bila napaka javljena, ustavi nadaljnje izplačevanje nadomestila osebnega dohodka. Sam kontrolor pa lahko z odredbo ustavi izplačevanje nadomestila osebnega dohodka tistem bolnikom, ki delajo doma ali kje drugje.

Po izvršenih analizah se je v primerjavi z istimi meseci leta 1961 in 1962 bolniški stalež v mesecih leta 1963, ko deluje ta služba, občutno znižal.

Kontrolor redno obiskuje vse bolnike. V primerih, da se posameznim bolnikom zdravstveno stanje poslabša, da so ti bolniki potreben takojšnje zdravniške pomoči, pa je kontrolor tako stanje dolžan javiti pristojnemu zdravniku in na ta način pomagati zdravniku.

O. J.

Ansambel »Brestovih 6« deluje v sklopu pevskega zobra Cerknica in ob materialni podpori sindikata Tovarne pohištva Brest Cerknica. Za silvestrovo je zapaval udeležence novozgodnega rajanja v domu TVD Partizan Nova vas na Blokah. Bo za pusta zapaval Cerknice? Morda. Če bo lastnik doma v Cerknici — TVD Partizan — uvideven do prireditelja pustovanja. Če bo, potem: nasvetenje!

Sport

NK Rakek za pomladanski del prvenstva

Predvidoma bo začela prvenstvena sezona v I. razredu NPL, kjer nastopa naše moštvo, v drugi polovici marca. Zaradi tega je bilo na občnem zboru NK Rakek sklenjeno, da se začne z rednimi treningi v telovadnici 7. januarja 1964. Treningi so za vse nogometarje, člane in mladince vsak teden in četrtek ob 18. uri. Dosedanje treninge obiskuje povprečno 15 igralcev kluba. Da ni udeležba večja, je vzrok v tem, ker je dvorana mizla. Tudi sama velikost dvorane je ovira za inten-

zivnejši in množičnejši trening. Z dograditvijo telovadnice pri šoli bo rešeno tudi to vprašanje in bo možno intenzivnejše trenirati. S pripravami zunaj bomo začeli takoj, ko ne bo snega, s priateljskimi tekmi pa konec februarja in v marcu. Nujno je, da se pred začetkom sezone odigrajo vsaj štiri tekme, na katerih bo tehnično vodstvo preizkusilo vse igralce, da bo v prvenstvenih tekmaah nastopalo najboljše moštvo. Predvideno je, da se odigrajo garnizoni JLA in eno ali dve tek-

Kaj bi pomagalo ...

V novem šolskem letu se je znova, toda s težavo, začelo delovanje našega telesno-vzgojnega društva »Partizan« v Starem trgu. Čeprav imamo težave z vzgojnimi kadrom se je dvorana zopet napnila z otroškimi glasovi. Res samo z otroškimi. Do sedaj smo ustanovili le štiri oddelke: pionirji pod vodstvom tov. Trudna, starejše pionirje vodi tov. Mihelčič, pionirke tov. Žnidarič, mladinke pa poučuje tov. Mlakar.

Na upravnem odboru TVD

»Partizan« smo že mnogo razmisljali o tem, kako bi vključili v naše vrste tudi ostalo delavsko mladino. Poskušali smo na vse načine, toda odziva ni.

Imamo možnosti, da bi ustavili košarkarsko, obojkarsko, namiznoteniško sekcijo. Toda ne moremo, ker ni zanimanja pri mladini. V dvorani stoejo najrazličnejša orodja in iz dneva v dan pričakujejo mlade ljudi, da bi na njih preizkušali svojo moč in spremnost.

Ugodna zaposlitev

Zaradi povečanja svojih zmogljivosti želi Splošno gradbeno podjetje Gradišče Cerknica zaposliti večje število gradbenih delavcev. Zelo hitro bo možno pridobiti polkvalifikacijo v zidarski ali tesarski stroki. Podjetje bo gradilo v vseh večjih krajih občine, tako da bo vsakdo zaposlen blizu svojega doma. Višina osebnih dohodkov je po učinku. Sprejemamo tudi vajence. Prijavite se upravi podjetju!

SLOVO OD LUKENJ

Kalvarija naših šoferjev, ki se je doslej pričenjala na cesti v Loško dolino že v Grahovem, letos ne bo več zaslужila tega imena. Z 80 milijoni dinarjev, ki so že zagotovljeni bo asfaltni tepih prišel do Loža. To je debelejši sloj asfaltne mase, tak kot je sedaj samo skozi Rakek do bencinske črpalk. Tako bo letos občinska magistrala usposobljena za hitrejši in udobnejši promet.

mad

tekme z mladinci kluba, bližnjimi mi s klubu iz Primorske, kjer so vremenske razmere ugodne za zgodnji datum odigranja tekem.

Na občnem zboru je bil imenovan za trenerja za pridobivanje kondicije tov. Mitja Jenko, za treniranje tehnike pa Smodila

Jaka. Smatramo, da bomo s tem načinom dela prišli do boljših rezultatov. Predvidene so tudi enkrat tedensko in to ob četrtik trening tekme, na katerih bodo sodelovali vsi igralci kluba, tudi oni, ki ne stanujejo na Rakeku.

DA

V pretekli sezoni je začelo moštvo NK Rakek s tekmi že v času, ko je bilo igrišče še pokrito s snegom.

Notranjski Snežnik — naravna znamenitost

Na predlog republiškega sekretariata za kulturo in prosveto in Republiškega sekretariata za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve sta občinski skupščini občin Cerknica in Ilirska Bistrica sprejeli sklep, da se Snežnik zaradi naravnih lepot nad gornjo gozdno mejo proglaši za znamenitost. Dodeli se ga v varstvo zavodu za spomeniško varstvo SRS.

Meja zavarovanega območja poteka v naravi po črti, ki jo označuje naravna meja med subalpskim bukovim gozdom in območjem rušja. Na turističnih poteh je meja označena z ustreznimi znaki.

Za naravno znamenitost razglašeno območje se razprostira po pobočjih Velikega in Malega

Snežnika od nadmorske višine okoli 1450 m navzgor, meri 200 ha in zajema pas rušja, planinske trave in skalovit svet.

Na zavarovanem območju je brez predhodnega dovoljenja zavoda za spomeniško varstvo SRS prepovedano vsako trganje in izkopavanje rastlin, dreves in grmovja, kurjenje kresov, sprejemna oblike terena ter vsak poseg, ki bi bil kakorkoli v nasprotju s cilji zavarovanja.

Ta sklep je posebno razveselil prijatelje narave, ker je s tem dana garancija, da se naravne lepote Snežnika ohranijo in da se je naša ožja domovina obogatila še z redkostjo, ki ima značaj posamičnega rezervata.

MaD

Kadrovske spremembe pri Glasu Notranjske

Ob začetku letosnjega leta je prišlo pri Glasu Notranjske do večjih kadrovskeh sprememb. Za glavnega in odgovornega urednika je bil postavljen Dane Mazi z Rakeka. V uredniškem odboru pa so: Franc Tavželj, Slavko Berglez, Slavko Tornič in Milan Strle.

Uredništvo si je s pomočjo Občinskega odbora SZDL zagotovilo tudi več dopisnikov.

Tudi v tej številki uvajamo nekatere nove rubrike in upamo, da bodo naše bralce zanimali. Tako smo uvedli pravne nasvete, pisma bralcev in zopet nagradno križanko. Predvsem pa bi želeli od bralcev, da nam redno sporočajo, kaj bi si v listu še želeli in nam tudi pošiljajo svoje prispevke.

Nagradna križanka

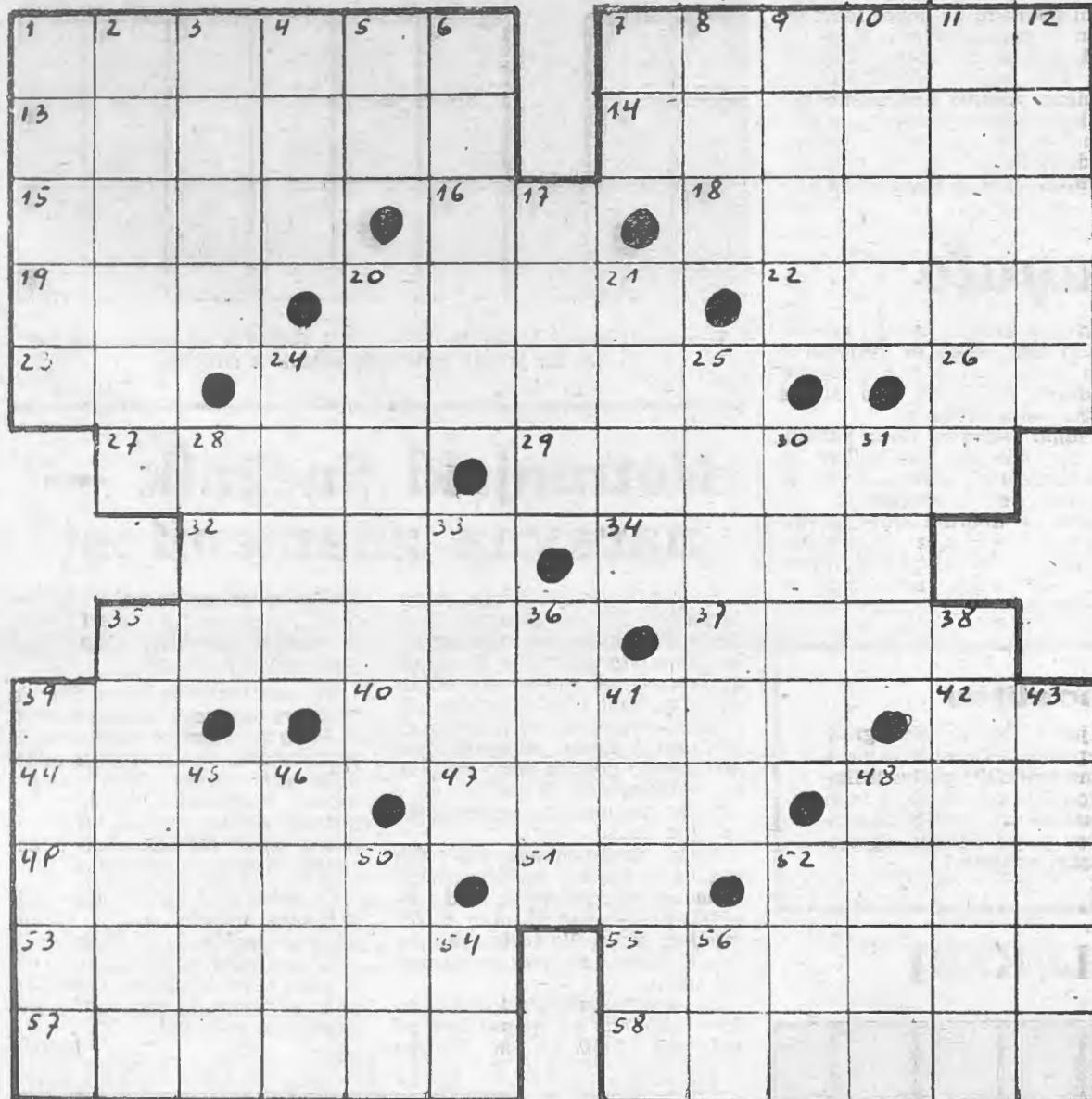
Kot vidite, smo zopet objavili nagradno križanko, ob kateri upamo, da si bodo belili glave tako mlajši kot starejši bralci. Ker so bile prejšnje križanke zelo priljubljene, bomo poslej v vsaki številki določili prostor na gradnji križanki.

In še glede nagrad! Med pravilnimi rešitvami bomo izzrebali tri nagrajoene. Prvi bo dobil 2000 dinarjev, drugi 1000, tretji pa 500 din. Križanke pošljite do 13. ja-

janskega izdelovalca violin, 40. bajeslovni prvi letalec, 42. kratica za »navedeni mesto«, 44. hlapljiva tekočina, 47. derivat amoniaka, 48. oče, 49. član slovenske Moderne, 51. začetnici iznajditev digamita, 52. nekdanje ime mesta Kalinin ob Volgi, 53. vnetje šarenice, 55. desni pritok Kolpe, 57. pričakovati.

NAVPIČNO: 1. edini kraj z železniško postajo v občini, 2. lepi mladenič v grški mitologiji, 3.

član čebelje družine, 11. televizijski zasloni, 12. nestrokovnjaki, 17. pristanišče v Arabiji, 20. glasbeni sozvočja, 21. moško ime, 24. masa, materia, 25. grški bog sonca, 28. glavni števnik, 30. grški bog vojne, 31. ime bivšega predsednika ZN, ki je umrl v letalski nesreči, 33. čast, 35. narava, 36. pokrajina in mesto v Siriji, 38. televizijska naprava, 39. primerek narodnega heroja Dačija, 41. slap Savinje pod Okrešljem, 43. znani

nuarja na naslov: Glas Notranjske, nagradna križanka, Cerknica.

VODORAVNO: 1. veliki francoski dramatik (Jean 1639–1699), 7. združenje kapitalističnih podjetij, 13. žlezna bula, 14. novi obrat lesnega kombinata Brest Cerknica, ki je v pretežni meri mehaniziran, 15. narodni ples, 16. začetnici znanega slovenskega pesnika balad (»Anka«), 18. otoče v Atlantiku, 19. kraj v vzhodnem predelu Finske, 20. žitarica, 22. takto in tako, vsekakor, 23. začetnici starejšega slov. kmetijskega strokovnjaka in zadrugarja, 24. gospodinjska potrebščina, 26. nikalnicá, 27. posušena trava; 29. ačake, naskoki, 32. vrsta naših cigaret s filtrom, 34. igra na prste, 35. inspiracija, 37. merska enota za papir, 39. začetnici priimka in imena znamenitega itali-

pristov, ki pomeni »še, tudi, nikakor«, 4. starejša oblika veznika, 5. tuja kratica za številko, 6. poštelnina, lošč, 7. oziralni zajmek, 8. ime filmske igralke Gardner, 9. ljubkovalno žensko ime, 10.

francoski revolucionar (Jean-Paul iz 18. stol.), 45. moško ime, 46. veliko rešeto, 48. Ober, 50. šivalna potrebščina, 52. glas trobente, 54. znak za kemični element, 56. kratica za »opus«. (D. U.)

Naročite se na naš list!

Ker bi radi pridobili čimveč novih naročnikov in ker se mnogi bralci zanimajo, kje bi lahko naročili »Glas Notranjske«, sporočamo, da pošljete naročila na naslov: Občinski odbor SZDL, »Glas Notranjske«, Cerknica.

Celoletna naročnina je 560 din. Položnice za plačilo polletne ali celoletne naročnine boste potem dobili po pošti.

Imena vseh novih naročnikov bomo poslej objavljali v posebni rubriki.

Janez Rebec

Oceani

Oceani, oceani, šumni silni velikani, med bregovi pretočeni, med solzami porojeni.

Čas vekov je vaša tajna, glas grobov vihar preglaša. Bele ladje pogubljene — na obali črne žene.

Oceani, oceani... melodijsa, src človeških tragedija, nad atoli pelikanji.

KINO

FEBRUAR

Dne 1. februarja 1964, sobota, jug. film MAČEK POD ČELADO, ob 19.30.

Dne 2. februarja 1964, nedelja, špan. film LAŽNI ZAKON, ob 16 in 19.30.

Dne 6. februarja 1964, četrtek, ruski film STAVA IN DEKLETA, ob 19.30.

Dne 8. februarja 1964, sobota, franc. film TAKSI ZA TOBRUK, ob 19.30.

Dne 9. februarja 1964, nedelja, angl. film USODNA CIGANKA, ob 16 in 19.30.

Dne 13. februarja 1964, četrtek, ital. film VSI DOMOV, ob 19.30.

Dne 15. februarja 1964, sobota, mehiški film NEVIHTA NAD MEKSIKO, ob 19.30.

Dne 16. februarja 1964, nedelja, mehiški film NEVIHTA NAD MEKSIKO, ob 16 in 19.30.

Dne 20. februarja 1964, četrtek, ital. film AS ASOV, ob 19.30.

Dne 22. februarja 1964, sobota, amer. film VSE ZA SMEH, ob 19.30.

Dne 23. februarja 1964, nedelja, amer. film APARTMAN, ob 16 in 19.30.

Dne 27. februarja 1964, četrtek, ruski film VRSTNICE, ob 19.30.

Dne 29. februarja 1964, sobota, amer. film TIGROV ZALIV, ob 19.30.

»GLAS NOTRANSKE«

IZHAJA MESEČNO — IZDAJA GA OBČINSKI ODBOR SZDL CERKNICA — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — GLAVNI IN ODGOVORNİ UREDNIK: DANE MAZI — ČLANI UREDNIŠTVA: FRANC TAVŽELJ, SLAVKO BRGLEZ, SLAVKO TORNIČ IN MILAN STRLE — TEHNIČNI UREDNIK: JANKO NOVAK — KOREKTOR: JANEZ LAVRENČIČ — TISK: ČZP »KOČEVSKI TISK« KOČEVJE — LETNA NAROČNINA 240 DIN — ROKOPISOV IN RISB NE VRAČAMO